

Adisa Bašić
MOTEL NEZNANIH JUNAKA

biblioteka: dobra riječ

Autor **Adisa BAŠIĆ**
Recenzenti **Muhamed DŽELILOVIĆ**
Perina MEIĆ
Goran SAMARDŽIĆ

DTP **art studio DK**
Design **Affan Šikalo**
Naslovna strana **Mirjana i Zoran Lešić**
Lektorica **Ferida Duraković**

© Dobra knjiga, d.o.o. Sarajevo, 2014.

Urednica **Ferida Duraković**

Adisa Bašić

MOTEL
NEZNANIH JUNAKA

poezija

Sarajevo, 2014.

APOKALIPSA

kad je nestalo interneta
najprije nam je bilo smiješno
nije se moralo na posao ni u školu
nismo znali koliko dugo će sve trajati
bili smo bolno neinformisani
nesnabdjeveni
čekali smo
bez jasne namjere i plana
nakon nekoliko nano sekundi
počeli smo polako
da se grupišemo
jedni su morali u potragu za hranom
drugi su čekali i provjeravali da li je došao
treći su parali svoju staru odjeću
pleli džempere i pantalonice djeci
da prežive narednu zimu –
ona su prosto munjevito
izrastala iz svega

BREAKING NEWS

jagorčevina noćas
u iznenadnom napadu
zaposjela park
više detalja u prilogu...

jedan školski autobus
stigao na cilj bez sudara
pun simpatija i
mirišljave uredne djece

radnici ozbiljne male slastičarne
ne štrajkuju –
peku deset rođendanskih torti
i jedanaestu "sretno useljenje"

jedna temperatura uspješno skinuta
oblogama, tušem, mlakom vodom
ogromno olakšanje koje je nastalo
nije izazvalo znatnija pomjeranja na berzi

i za kraj, nešto o vremenu...

dvoje kolega iz meteorološkog zavoda
jutros je nakon višegodišnje službe
ozbiljnim tonom, kraj mjernog instrumenta,
jedno drugom izjavilo ljubav

CIPELE

uvijek treba nositi dobre cipele
ako te u njima neko odvede
iz kuće, s ulice, s posla...
kvalitetne cipele traju dugo
spašavaju stopala i život –
to nije bezazlena stvar,
a odvođenje nam
u svim danima i vremenima
svima i svagdje
nad glavom visi

johannes sluša moje mudrijašenje
i kaže
*kad su mog oca u africi uhapsili
prvo su mu oduzeli cipele
da ne bi mogao pobjeći...*

ova pjesma se, johannese,
izuva i
poklanja
pred bosim izranjavljenim
stopalima tvoga oca
pred stopalima
svih odvedenih

DOMAĆA

smjestio te u gostinjsku sobu
da ne skrnavi
bračnu postelju
lupkaš glavom o stranicu
prekratkog rezervnog ležaja
u sobi gdje se suši
oprani veš
dok je zauzet tvojim grudima
gledaš
poznati džemper
pitome bijele potkošulje
njen iznošeni bež grudnjak –
prizor domaći do ganuća

DRAGA SE DRAGOM HOĆE UMILITI

kuću ću nam ja sašiti
i postelju sazidati
a travnjak ću nacrtati
kakav niko ne pokosi
jahaćemo sjajna vranca
i do njega još vranicu
u mlijeku se kiseliti
slasnom finom magarećem
rosu ćeš mi jutrom piti
a medom je zasladiti
samo da mi, dušo, kaži
ko duh onaj aladinov
sve ću tvoje jednom rukom
na kraj svijeta preseliti
u moj čardak, oči čarne
zmaja ću ti strašnog ubiti
strah da mi te ne pohodi
ninaću te na rukama
i čedo nam podojiti
zapjevati uspavanku
ljubiti te međ dva oka
međ te dvije žeravice
samo da mi, dušo, kaži
sablju britku zadjenuću
da je više ne isučem
ni sa kim se ne potučem
samo da mi, dušo, kaži
paučinu prsti predu
mome dragom za zaklona
samo da mi, dušo, kaži

da ti jedna ne iskopnim
u boli se ne utopim
da ne dignem ruku na se
ili na te, oči čarne...

DVOJICA

sa brida moga kreveta
požudno gledaš
nepomičan se dvoumiš
u nevidljivom drhtaju brade
vidljiv strah
*znaš onu priču o doktoru jekyllu
i mister hydeu?*
pitanje pakuješ u osmijeh
širok kao ravnica u kojoj smo se noćas nasukali
oklijevaš dok nas rastavljenost sve ne zaboli
*znam
dođite ovamo
obojica*

EROS U KUĆNIM PAPUČAMA

pripitomljeni, dobro odgojeni eros poručuje:
moraš doći kod nas na ručak
moraš upoznati moju ženu
moraš prespavati ovdje

FOR MEN

oznojen kao sportaš
u reklami za dezodorans

njušim tvoj strah
deportacija?
racija?
rat?
ne –
gubitak uda, zuba, vlasi...
strah od djeteta
koje ni zube nema
ni progledalo nije

pretvoren u kapi
bježiš kroz pore

njušim tvoj strah
od prazne baterije
tišine
porodičnog ljetovanja
strah od velikih gesti

njušim tvoj teški mošusni strah
od dugog razgovora
upornog pogleda

strah od tijesne cipele
bolnog žulja
ogrebanog auta
povišenog tona
strah od skoro pa povišenog tona
strah od mene

GOSPODINE, VI STE ATAVIZAM

gospodine, vi ste atavizam,
a-ta-vi-zam
znamo sve o vama jer ste
doputovali kroz vrijeme
otud vaš blagi gubitak orijentacije

usta su vam suha
od dugih ljepljivih optužbi
protiv nas
a sve ih znamo
već smo ih čule
prije mnogo godina kad ste nas pohodili
uvijek u drugom liku

skrasite se već jednom
izaberite u prošlosti kakvu ljupku kuću
sa cvijećem na trijemu

ostanete li ovdje
zatvorićemo vas u staklenu vitrinu
izložiti na pokaz
djeca će dolaziti da vas gledaju
organizovano sa školom
gospodine, vi ste repić,
sisa viška, čudna izraslina...
potegnućemo na vas hladni čelik
zarezati
bolno
preduboko

GRUBOST

nježno joj je podigao kosu
još nježnije poljubio potiljak
nježno je uronio glavu
u njen vrat
nježno je uzdisao
i tražio još
skoro neosjetno
prelazio prstima preko njenih
rumenih bradavica
nije ih stiskao
nije on od takvih
u njega je svaki pokret
delikatan kao kolibrić...
samo je jedan njegov pokret bio grub
sutradan kad je
svojim lijepim palcem
prekinuo njen poziv
odlučan da joj se ne javi
više nikada

HASANAGINICA

hasanaga je
sjebo ligamente na terminu s rajom

ljut, iz bolnice poručuje:

*ohani, bona, više s djecom
digni tu guzicu
ionako ti se raširila
mogla si se malo dotjerat
šef mi dolazi sa ženom
hoće i tebe da vidi*

hasanagi hitno treba
tablet, rezervni mobilni, svi punjači, zubni konac...

*dođi ujutro prije posjete
bolnica je sranje
moram se i obrijat
ona pidžama što si poslala kurcu ne valja*

hasanaginica nikad ne koristi riječ *kurac*
i skoro nikad riječ *sranje*

bolnica joj se čini godinama daleko
a plač iz druge sobe tako blizu

hasanaga zove tri puta
svaki put njen iphone
sve ljuće zapjeva
budi je noću
naziva u zoru

bolnica je daleko
a plač tako blizu

zzzz... zzzz... zzzz...

you have one new message from
hasanaga:

*uzmi taksi, dođi
ovdje više ne mogu ni minute*

on ima široka ramena
nekad se široko osmjehivao
sad je ljut, prikovan za krevet
zgodan, dobra firma, kolegice kažu
mnoga bi ga poželjela
hasanaginica nije ljubomorna
ne upušta se s drugim ženama u borbu

danas joj se nikako ne polazi
bolnica je daleko
a balkon tako blizu

danas joj se nikuda ne ide
ali će izgleda morati krenuti
prečicom

ISPOČETKA

najprije dobijem hrpicu krhotina
ne znam ni od čega su, ni na šta će izaći
natapam pljuvačkom, sklapam, tražim
ako zatreba zagladim ili pritisnem prstom
nekad vidim da ne valja pa krenem ispočetka

nekad moram lomiti ono što je već sraslo
nekad kasno shvatim da nedostaje prevelik dio
ali te sklapam pred sobom
krupnog i jakog
sklapam od svih komadića od svake praške

onda u tebe puhnem duboko
stanem i čekam
čekam
čekam

nekad bude –
oživiš
nakratko
miluješ me
redom,
živo i toplo,
kreneš od ruku što su te sastavljale

nekad se nakašlješ i slomiš

nekad prsneš
kao mina pod nogom šumokradice
potražim zaklon – prekasno
izranjavana
počnem te slagati ispočetka

IZGOVOR

popilo se mnogo
popilo se premalo
bio je pun mjesec
skoro pun mjesec
nečim smo otrovani
u nešto smo nagazili
to je od vrućine
od naglog zahlađenja
bio je radni dan
bila je nedjelja
bio si posebno lijep
bila si nečuveno rječita
sve je vodilo tome
zadesilo nas je nespremne
neće se ponavljati
samo u to smo sigurni
neće se ponoviti
više nikada
osim možda jednom
ne više
ne ni toliko
ne noćas
nipošto
nipošto
ne znamo šta je ono bilo
neće se ponoviti
neće... evo sad...

KAKO BOLI TVOJA ŠUTNJA

kao bubne opne nakon eksplozije
kao prsa zaglavljena pod fabričkom presom
kao otvoreni lom kad se hladi

tvoja šutnja boli
kao čupanje nokta za ozdravljenje
kao koža izvučenog iz požara
kao ko zna koji ubod u venu teškog bolesnika

o kako je, prema ovoj šutnji,
tvoje odbijanje slatko

KIČ MEČ

u lijevom uglu sam ja
civilna žrtva granatiranja
u crvenim gaćicama
super teška kategorija
udaram super gnjevno
garantovano bez oporavka
u desnom uglu
žrtva silovanja
ali grupnog
naš meč je
do istrebljenja
ispred ringa već čekaju
raseljeni
porodice ubijenih
i preživjele žrtve strijeljanja
misliš da je ovo kič?
kič su snovi siromašnih
umjetnost ulice
u primanju
i zadavanju udaraca
istina ima kiča
nema privilegija
samo surova snaga
samo zubi, pljuvačka
i nisko kad se može
kiča u ringu ima
u našim svjetlucavim šorcevima
i u pompeznom glasu
najavljivača
koji pretjerano naglašava svaki slog

A-U-DE-SNOM-U-GLU-
BEZ-IZ-GU-BLJE-NE-BOR-BE

ja sam izgubio nogu
ja sam izgubio oca
ja sam strijeljana
meni su ubili dijete meni dvoje
naš meč niko ne prenosi
mi se borimo ilegalno
i zavidimo psima:
njihove borbe su
prava atrakcija
na njima se
to će ti svako reći
okreću prave pare

KOMEMORACIJA

tvoje rebro je
oba puta zaraslo
jednom je puklo od
stražareve čelične kugle
drugi put od ljubavnog stiska
mojih nogu

ljubim ti zaraslu sljepočnicu –
živo meso ispod zarasle kože
ližem brazdu kojom je
niz tvoja leđa klizila krv,
ližem tvoju krv

jedna lomljena noga je
ostala kraća
ova noga koju noćas
snažno stišćem svojim
putenim butinama

ova vrela glava
u mojim rukama
obrtala se nekad
u ritmu stražareve
neumorne pesnice

kako je dobro što si živ!
kako je ukusno tvoje živo meso!

na travi ni na betonu noćas nema nikog

ležali ste na betonskom igralištu škole

noćas ovdje nema nikog
samo ti i ja
nema cvijeća
nema sjećanja
u mikrofonski
okrugao kao čelična kugla
koja lomi rebra

samo ja koja ljubim
zaraslu kožu
na zaraslom lomu
i ti čije sjeme
ovu pustu zemlju oplodava

KOPANJE

voliš li ti mene?
voliš li moj nos?
voliš li moje rame?
voliš li moje bedro?
a voliš li moju picu?
voliš li kako kuham?
voliš li kako plešem?
voliš li moju pamet?
a voliš li me kad obučem kupaći?
voliš li...
šta ti je...
hej, šta je bilo...
šta se sad desilo...
što si se zamislio?
što šutiš?
što nećeš ništa da mi kažeš?
ja tebi sve kažem
ja ne šutim
ja strašno cijenim našu iskrenost
ja tebe nikad ne ignorišem
ti stvarno nisi fer
ti se povlačiš bez razloga
ti nisi spreman da dijeliš
ti sve proživljavaš u sebi
hoćeš da nam nešto napravim?
hoćeš da gledamo film?
hoćeš da izađemo u šetnju?
hoćeš da zovnemo nekoga da nam dođe?

LIFESTYLE

manekenka victoria's secreta obukla haljinu naopako
pročitala sam
asocijacija haških branilaca izrazila duboku zabrinutost
nisam pročitala
poklonio supruzi restoran povodom rođenja sina
pročitala sam
tragično rušenje školskog krova
nisam pročitala
ovca otjerala vuka
pročitala sam (i pogledala klip)
izgorjela tvornica u bangladešu
nisam pročitala
poznata starleta bila je lijepa i kao beba
pročitala sam
atrofija BiH je neminovna
nisam pročitala

pročitala sam i:
glumac se pojavio sa 46 godina mlađom pratiljom
rezimiramo ko je bolje prošao u razvodu
hrana koja će postarati vaše lice

očiju crvenih kao u zeca rekla sam
dosta čitanja za danas

LJUBAVNI SASTANAK

imamo još jedno pražnjenje
ne znam koliko dugo
dobro sam je čula kako kaže –
imamo još jedno pražnjenje
govorila je iza staklenog zida, u slušalicu, koketno
obećala nekome da će požuriti koliko mogne
samo da završi posao
govorila je o malom tijelu moje majke
koje su napuštali posljednji molekuli kisika

LJUBAVNIKOVA LJEPOTA

noćas si lijep kao grad
koji u posljednji tren
zbog nečije zaljubljenosti
skidaju sa liste za bombardovanje
pariz (ali ne i london)
weimar (ali ne i dresden)

MAĆEHA

našu ljubav tukao si
dok je bila mala
pa opet, izrasla je
u lijepu razumnu djevojku

nekad mislim

naša ljubav je siročće
a ti si maćeha zla
što joj svih ovih godina
od usta otkidaš

nekad mislim

MAJKE

meni je jedanaest godina, dječak
kuham, ona nadgleda očima bez pogleda
koliko soli? onako
koliko je onako?
stavljam bijela zrnca na dlan
ona nježno opipava i odobrava:
e, ovo je taman

obuče me polako dok još spavam
onda me nosi na drugi kraj grada
jer volim tetu u tom obdaništu
probudim se tek u tramvaju:
između moje glave i prozora
njena ruka
da mi nije studeno

to je tad tako bilo, sve je bilo na njoj
i kuća i štala i mi
gađala je onim što bi se našlo pod rukom
ožiljak mi je od cjepanice,
kako se zadesila uz peć
sad je drugo
kad sam se porodila
odmah je došla
i ne znam šta bih da nije tu

rastopila je otrov u toploj vodi
i dala prvo meni
bilo je gorko
ona je popila ostatak
tata je srećom, a nije mu bio običaj,
taj dan na pauzi došao kući

malena, nije tad imala ni četrdeset kila,
došla je pješke na liniju, kroz tranšeje
donijela mi je suhu uniformu i na vrh stavila
jednu jabuku, našla odnekud
komandir je pustio skroz do mene
na stražu
a ima u njemu dva metra

sjedim u čekaonici
šest puta mi vade krv
naizmjenično, iz jedne pa iz druge ruke
dobiću anesteziju, injekcije, tablete, snimke
imaću još jednu operaciju, ali malu
pomažu mi da ispunim najveću želju
da postanem majka

MIRISNA LIVADA

zagnjurio si glavu u mene,
njušiš šarenu cvjetnu haljinu
ko mirisnu livadu
u ljeto zrelo

MOJA PJESMA

se hrani tobom
lizuće te i cijelog gricka
bezobraznica

MUZA

vozila je dvanaest sati
i sad je eno
u wc-u na benzinskoj stanici
pere se iznad umivaonika
dok jednom nogom čuva vrata
koja se ne mogu zaključati
raskoračena
gleda se u ogledalu
pere zube
popravlja šminku
stavlja dezodorans
provešće vikend za pamćenje
ona mu nosi poklon
pero, crvenu tintu
i viski star ko i njihova veza
da je dijete, bilo bi odavno za školu
ona zna da ništa od toga nije uzalud
sve će nadoknaditi njegova meka kosa, meke ruke i
meke riječi
sve će se isplatiti
jednom
kad iznad njegove pjesme osvane posveta
ili bar inicijali
koji bi upućenima
mogli ličiti i na njene

NAŠE ŽENE

naše drveće
ponosno stoji u stroju
uvučenog stomaka
zadržava dah
pravi auto-put
ulijeva poštovanje
a vode teku
bez traga javašluka
naše plave žene
širokih bokova
stameno stoje
rođene stražarke
dok se ne ukaže prilika
rade u supermarketu
i u hotelu
snažno zatežu čaršafe
vežu kosu u rep
čvrsto se osmjehuju
willkommen come again prosim

NELAGODA

smrtni mi a preživjeli
smrtno smo uvrijeđeni
što ubica se ne izvinjava –
ko da je njemu do toga
toliki posao potрати...
pa sutra da bude
ubijalo se i znojilo ni za šta...
ali eto, prijala bi
mrvica njegove nelagode:
barem ko kad u gostima otkriješ
da ti palac proviruje iz rupe na čarapi

NEUSPJEH

djelovalo mu je to
nekako gospodski, galantno
kao u dobrom romanu ili na filmu

ponio je najbolju pidžamu i papuče

spasile su ga sobarice
greškom i na vrijeme

sad, uz sve od ranije,
ostaje neizmiren račun:

– 1 noćenje deluxe suite

– večera u sobi:

 rižoto sa šafranom i kozicama

 čokoladni sufle

– ispražnjen mini-bar

NIJE TO BOGZNA KAKVO DRVO

mada će svako reći
nije to bogzna kakvo drvo
krto je, čvornato, teško,
slabo gori a pepela tovar
krošnja je rijetka za poštenog hlada
dok korijen začas potkopa kuću
takvom se šumom niko obogatio nije
ni moćna sekvoja, ni plemeniti kedar –
ma da je barem kakav dobar hrast
nit pluta nit tone nit grije nit štiti
truhne i curi, godine ga krive
pa ipak tulim nad mojim posjećenim drvetom
kao one nevidljive pozaune
kao nepoznata zvjerka u sumrak
kao sluđena majka nakon pada granate
u onoj prvoj mrtvoj tišini
kad se prebrojavaju živi

NJEGOVA KNJIGA

veliki pisac objašnjava
da njegova knjiga mora da komunicira –
bez onog koji je čita nije ni živa

veliki pisac ne zna da njegova knjiga sa mnom
pije pivo u beznadežno praznoj bašti hotela tuzla
zatim se, sasvim kasno, penje sa mnom u sobu
odlazi u krevet
pa dugo i nježno
komunicira

O ČEMU RAZMIŠLJA

komšinica

prva kuća izvan bodljikave žice

proljeće vlaga mirisi

o čemu razmišlja gospođa dok sa radoznom

strepnjom

u finim vrtlarskim rukavicama

pobada lukovice u rahlu zemlju

prozorske saksije

ima li u mislima ičeg

osim nade i čiste radosti

zbog budućeg

bogatog mirisnog cvata

vozač autobusa

koji pojačava grijanje

pregrijanim putnicima

o čemu razmišlja

vozač autobusa koji staje

i otvara vrata kontroli dobrovoljcima

sa letvom u koju su zabili oštar ekser

ima li u njegovim oznojenim mislima

voznog reda

sigurnosti putnika

ili tek čiste radosti

zbog skorog završetka smjene

računovođa
pognut nad papirima
dok pokušava u sve uvesti nekog reda
o čemu razmišlja računovođa
koji pravi tabele
organizuje nabavku jer drugi su aljkavi
ima li u njegovim mislima
ičega osim suvišnih rashoda
neracionalne upotrebe zraka
gubitaka
ima li u njegovim knjigama traga od
nenadoknativog minusa –
hoće li ga barem broj mrtvih
do kosti ujesti za ruku
pokuša li ga utisnuti
u za to predviđeno polje

OPTIKA

uvijek pretjeruješ
grudi natekle od lijekova?
pa i nisu ti baš nešto puno
grudi natekle od lijekova
kažu ti da ne umiješ ništa?
gledaj ko ti kaže
i nije toliko strašno
što ti oni kažu da ne umiješ ništa
gađali su te?
nisu te baš toliko gađali
uostalom nisu samo tebe
mnoge su i mnogo gađali
pogodili? krvariš?
ma to je samo krv
samo crvena tečnost
uvijek pretjeruješ
najobičnija krv

OSIGURANJE NOA D.O.O.

čekajući potop
brižno smo
sakovali arke,
goleme,
dobro namazane
mirisnom ćilibarnom smolom
za svakog po jednu

vatre,
e vidiš, vatre se
niko nije sjetio

OTVORENO BOLOVANJE

već četiri dana
weltschmerz ubi, ne možeš maći
nasilu idem na posao
sve se pogoršava

slomila srce –
puče ko ledenica, na dva mjesta,
nateklo, boli
pravili snimak
ništa, samo mirovanje

uguši odsustvo sklada
probada zloba ispod rebara

samo da javim da neću doći
obavijestite ostale

vrana je pojela vrapca na moje oči
majka je u samoposluzi vikala na dijete
jednoj ženi je žica na čarapi
ciknula tragično i naglo

ove sedmice ne računajte na mene

nešto je puklo
i iscurilo
u načinu na koji sam gledala prijatelja

ponesite dosta zavoja čiste čaršafe
dobra kolica –
pa možda nekako
preguram dan

PAKAO

završili smo u paklu
pop je studirao po bolonji

PARALELNO

vidio si moje inicijale na nekom grbu
prepoznala sam tvoje lice u obrisu bujne krošnje
prolaznica je ličila na mene
on je danas jednu riječ izgovorio kao ti
prošao si ulicom u kojoj sam nekad radila
pila sam ono tvoje vino
na radiju je išla reklama za moje novine
ovo je tunel kojim smo se jednom vozili
bez povoda si svratio u grad mog djetinjstva
neko te je slučajno spomenuo
u oblini staklenog predmeta otkrio si moje bedro
sveštenik sad tek vidim hoda tvojim hodom

nema nas ne postojimo
možda nikad nismo ni postojali
ne srećemo se ne ukrštaju nam se putevi
možda se nikada nismo ni upoznali

PORUKE

vodili smo užarenih prstiju ljubav i
vjerski rat
izabrali smo i kupili auto
opremili stan
navigali jedno drugim kao pametnom raketom
izazivali sudare
koliko puta su moji poznati i strani rekli
koliko puta pomislili
odakle taj osmijeh

sada obavljamo sahranu
forma je prikladna za novo doba
a kovčeg mali, skovan od brojeva i slova
oplakujemo se grafičkim znacima
iz njih kreću slani potoci i kvase nam odrvenjele ruke

POTROŠAČKA GROZNICA

kupujem previše preskupe hrane
nikad ništa ne bacam
stalno jedem bajate stvari
hranim njima, mrvu po mrvu
onu djevojčicu
koja krišom sluša
majčin šapat ocu:
*brašna imamo za još možda
dva-tri dana*

POZIV

zaboravi šta kažu
sva višejezično štampana
upustva za upotrebu života

gvozdена zamka je
to što najviše voliš
pretvoriti u poziv

očajavaš jer pjev ptice
ne možeš tačno smjestiti na skalу
hemijski razlažeš slast
brojiš mirisne sapune, zgrade, dječije glave...
površno slušaš čovjeka i njegovom krikу
nadijevaš naslov

zatekneš se – gledaš u stih,
umoran si, zgađen,
nevoljan u njeg da uđeš
kao u kinesku tvorničku halu

PRAVA MIŠEVA

oslobodimo kancelarijske miševe
osmočasovnog radnog vremena
masturbiranja u zajedničkom wc-u
i ispod radnog stola
facebooka foruma
predugih kafe pauza
uz cigarete

oni zaslužuju dostojanstven život
ne žice
ne šprice
laboratorije
trovanje svim i svačim
za tobožnja otkrića

pobunimo se
otvorimo kaveze
ispremećimo rezultate testova
milioni naših malih života
prevelika su cijena napretka

PSYCHO

moja posteljica je
serijski ubica

svakog svog gosta
iskasapi i
pošalje niz slivnik

PUSTI MUŽU ROGOVE...

pozove me na večeru
pa pritegne pancir

ne gleda u me
cicijaši s riječima
ili ih sruči
ko prolomljen oblak

uspravan i krut
jede malo, bez apetita
pije s mjerom
i jedva čeka da sve prođe

na dodir se oparen trgne
brzo uvuče nježne rogove

na rastanku
ne krije olakšanje
odlazi prebrzo
sjeda u svoj auto

i već na parkingu mi
vidim
tipka vrelu poruku
koja će stići

svaki čas

RASKID

gospođo, je li nešto nije bilo u redu
niste ni okusili uštipke
reći ću ja kuharici
nemojte zaista
vi ste naša stalna mušterija
nama je stalo
da budete zadovoljni
trebali ste reći
gospodinovo je, vidim, bilo u redu
možda je do sira
da nisu premasni
gospođo, pa nećete radi toga plakati
nisam mislio
izvinite da se petljam
platio je on, u redu je,
nego mi žao
naravno
nemojte, nije to vrijedno
gospođo... ili gospođice
ne bih da se petljam
ali nemojte plakati zbog uštipaka
napravićemo druge
ili ako sad niste gladni
možemo vam ove
zamotat za kasnije...

RAZGOVOR O ZMIJAMA

*imam fobiju od zmija
kaže lijepi crni bog sa sjevera
kao malom mi je jedna
prešla preko ruku
nije čak ni bila zmija
negu gušter bez nogu*

kakva ironija, crni bože,
zakačiš fobiju a zmija lažna

ali i zmije se klone nas, znaš li?
imaju ljudofobiju?
da, imaju ljudofobiju

a što li nam je, crni bože,
gušter draži?
*manje nam je stran –
ima noge kao i mi*
govori nasmijani crni bog sa sjevera
dok veselo razmahuje
dugim vitkim rukama

SABAH SA MELEKOM

noćas nećemo spavati
hodaćemo selom cijelu noć
pričati o svima koji su nam ubijeni
do sabaha nećemo nidokle stići

hodaj pij
ljuta rakija na ljutu ranu
cijelu noć
moj melek i ja
on ima okruglo lice
skupu polo majicu
lijepo se smije
i grize nokte
iz mraka pred nas
bahne mujezin
krenuo da nas doziva grešne
sakrij bocu
sakrij isprepletene prste
selam alejk
ahmedija jedva rasanjena
nestaje u džamiji
mi se smijemo bez glasa

sakriveni u kapiji potom
jedno drugom prepipavamo lice
tražimo osmijeh
tražimo nagovještaj poljupca
ezan se prolomi
reskim jutarnjim zrakom
pripiti ponavljamo poznate riječi
između nas toplina
osjećamo da smo živi
zbog toga nas je
pomalo stid

SAMOĆA

niotkud nikog
samo banka šalje sms
sretan rođendan

SARAJEVSKI ZOO SHOP

*hrčak vam je znate
po tome neobičan
što nekad hibernira
a ljudi to ne znaju
pa ga sahrane
ili bace u wc šolju*

kako bi bilo dobro
da nisam morala saznati još i to
o nemarnim ljudima
kao da bez agonije
naživo sahranjenog hrčka
nema previše smrti

kad bi se barem moglo
naručiti jednom
dan bez umiranja, u papir,
i ponijeti ga sa sobom
toplog i mirisnog
ispod ruke

SCENA RASTANKA

brane mi te
bog vrač i vedro nebo
i otac i majka
i moj muž mi te brani
prijateljice
kolege na poslu
slučajni prolaznici
i žena što na semaforu
prodaje novine
brane mi te zgrade i ljudi
stabla
kućni ljubimci
izvedeni u šetnju
branim mi te ja
sama sebi
vikendom i radnim danom

samo te ponekad pustim
u onom kratkom trenu
između
laku noć okrenuta leđa padanje u san
iz mraka
na unutrašnjoj strani
mojih sklopljenih kapaka
nekoliko sekundi
crno-bijelog filma:
tvoje lice – krupno
pa srednji plan – kišni mantil
kakav nikad nisi imao
i onda samo tačka u totalu
odlaziš niz ulicu
a ja pogrešno vjerujem
da ovo nije scena rastanka

SKIDAČI ZVIJEZDA

najduže će trajati
postavljanje skele
procijenio je odmah
zatim dugo pravio proračun
išlo je sporo i zapinjalo lako
dodavala sam ključeve, matice, vijke
stalno je pravio pauze
mijenjao dogovor
tražio nove rokove
hvalio svoj rad
ko vam je, gospođo,
skidao prije mene
zvijezde s neba
vidim neki šalabajzer
nekoliko puta ga umalo otjerah
al onda bi krenulo
pa sam bivala slaba

amater, shvatiću tek dugo dugo poslije
kada sam vidjela
kako to pravi majstori rade

SPRIJEČENOST

zakasnila sam, oprosti, gužva na cesti
glupi sudar na prilazu groblju
dok sam se probila do vas
sve je već bilo gotovo

nisam joj stigla na komemoraciju
u zadnji tren – vidim,
masna mi kosa, nisam mogla
onakva, znam, biće poznatog svijeta

na žalost ću ti doći neki drugi put,
sad smo na moru
šaljemo ti mnogo toplih pozdrava
sa prelijepog jadrana

STO ZA JEDNO

u školjki tvog lijevog uha
biser od pjene za brijanje
nikog da ti na vratima kaže:
sačekaj – i izvadi ga nježno prstom

novine bacaš nakon jednog listanja,
nikog da mu čitaš prognozu
i kako je autobus u indiji
sa toliko i toliko putnika...

iz smeća vadiš svoje rečenice
pogužvane, malo ih izglađiš rukom:
– sami se i rodimo
– u svemu sam, svejedno, sam

jedna viljuška, tanjir i nož,
sto za jedno –
dvije noge:
na pola prepiljen svijet

na kraju dana svoj lijes
mek, obložen svilom
zatvaraš lako iznutra
jednom sigurnom rukom

STRAH

da ću roditi bolesno dijete
da neću roditi dijete
da će mi se na stopalu
i na cipeli izbočiti
onaj ružni loptasti zglob
podno palca
da će mi porasti brada
da ću pored tebe biti sama
da će kad prolazim govoriti
ona je glupa
da će kad prolazim govoriti
ona nije glupa
da ću umrijeti prerano
ili još gore
da neću umrijeti
na vrijeme

SUPTILNA TRGOVINA

ručak kod mojih za bajram kod tvojih
novi kafe aparat za jednu noć kockanja
prolazna avantura za ogrlicu sa sitnim briljantom
(hm... koliko tačno sitnim?)
lijepa si večeras za popij još koje piće
velika svađa za ljetovanje u grčkoj
(al na ostrvima, fini hotel)
renovirano kupatilo za ne moraš žuriti večeras
niko ne zna kao ti za nijedna kao tvoja
vikendica na moru za rodiću ti sina

SUSRET

godinu dana nakon tvoje smrti
slučajan susret:
u gradskoj biblioteci
blizu tvoje kuće
na zabačenoj polici
rijetko posuđivana knjiga
u kartončiću tvoje ime
po knjizi tvoje bilješke
grafitnom olovkom
kao i uvijek obzirna
da ne povrijediš nikog
podvukla si riječi
mi smo poslednji
koji iz cinizma
umemo da
crpemo radost

SVETAC ZAŠTITNIK USAMLJENIH ŽENA

ova pjesma je samo za tebe i za tebe i za tebe

kad smo debele on nas
poljubi u usta il u vrat
dvojimo lijepost li svoju
on će opjevat vješto je za čas

ostarimo li kaže
ostani noćas ovdje
grli nas kao da nije
oboma samo do sna

na svojoj gitari žica
ima bar ko na harfi
za svaku od nas na njoj
brižno pronade ton

umiljava on se nama
predano, milo i kratko
za molitvu tihu bez riječi
izoštren njegov je sluh

komadiće sebe će svakoj
dijelit na ravne časti –
kao sirotinjska majka
uvijek je čestit i prav

nekad mu grešnice hude
hoćemo roditi dijete
njemu što nije rođen i
nikog rodio nije...

zavidni drugi ga sveci
gledaju sa visine –
preglasno žaleći njega
jer samoća mu je križ

TRN U OKU

ja sam trn u oku
penetriram
u tvoju nježnu beonjaču
djevičansku
mušku

TUŽALJKA ZA DVA SUNCA

I kao samoj sebi samo praznina mi piše

rekao si da ćeš pisati
i ja sanduče nisam više ni zatvarala
toliko sam često u njegov gledala

prostrla sam dekiću
i sjela, ali ne brini, ni jednom
zadrijemala nisam

san me i sam zaobilazio vidjevši
s kakvom sam budnom željom
usta te kutije gledala

rekao si *pisaću*,
a ako ne budem onda je kraj

čekala sam, udobno sklupčana
podno sandučeta,
skakala bodro na svaki zvuk
(makar i korak mrava, prezauzetog, u žurbi)

pismo koje nije stiglo – nije bilo dugo:
na svega jednoj nepostojećoj istrgnutoj stranici
(sitnim rukopisom)
opisao si tešku i tromu tugu
s kojom me ostavljaš –
ona se još samo u mojoj tuzi zrcali
kao ti i ja što smo se nekoć
jedno u drugo zadubljeni
jedno u drugom zrcalili

U BUCHENWALDU

ništa me nije iznenadilo
zubi češljevi kašike urne
disciplina žar
muzički vagon kino zlo
nije me iznenadio voz šine
fabrike barake konjušnice
upraviteljeva gospođa koja izlazi u šetnju
ljepota neba preciznost spiskova
nabavka 10.000 kondoma za bordel
bičevi rukotvorine crteži mastionice

samo jedna sasvim mala prostorija
me iznenadila
u njoj uski prorez u zidu
SS-ovac preobučen u ljekara
najprije pregleda pacijenta
skine ga i pošalje u sobu sa crvenim podom
na mjerenje
on se za to vrijeme
uvuče u ovu malu sobu
i kroz ovaj uski prorez
upuca skinutog čovjeka

iznenadila me samo ova sobica sa uskim prorezom
samo ona
a jedna uporna glupa misao me ne napušta
onaj vojnik-glumac-ljekar
je li skidao mantil
bijeli
ili je u njemu pucao pucao pucao
kroz ovaj uski prorez ove uske sobice
u koju se sada
radoznalo natiskujemo
iz koje kroz uski prorez
virimo

U ZEMLJI IZNOŠENIH STVARI

ovu mi je košulju
ona poslala dok je
bila u izbjeglištvu,
što ti je kvalitet
to su one iste zavjese,
išle su sa mnom
u švedsku i nazad,
evo ih opet, ko nove
dok je tata bio živ
sjećaš se ovih cipela?
u jugoexportu, na čekove
još smo bili skupa
i dan danas me žene pitaju
gdje ste ih uzeli
ti se nisi bio ni rodio
bolji je nego ijedan par
što sad možeš kupiti
ja sam mu pisala
i on mi je poslao
po nekom čovjeku
ona je još cura bila
sad su mi uske,
al mi žao da bacim –
moći će nekom
prije rata
kad smo se zabavljali
djeca su još bila mala
ovo ti je peri-deri
vid' što dobro stoji
ta se boja opet nosi

tufne su vječne, ko i pepito
u bivšoj robnoj kući,
dobro skupa bila
ja uzela za jednu novu godinu

naši ormari su krcati
ne kupuj više ništa
nemamo mi to gdje
ne kupuj više ništa
dok svu ovu
prošlost ne poderemo

UJEDINJENJE

historijsko ujedinjenje
odigralo se u miru i diskreciji
male motelske sobe

niko da sazove press konferenciju
izvijesti novinare, CNN live!
niko da proglasi praznik!

na današnji dan treba
raspustiti škole
podijeliti zastave
sazvati spontani skup...

... zaustaviti saobraćaj
glavnom gradskom ulicom
odlikovati zaslužne
pomenuti minutom pale...

... danas treba tući u bubnjeve
čitati proglase
obučiti najsvečanije odijelo...

... treba zadrhtati od težine trenutka
slaveći tvoje i moje ujedinjenje

URAMLJENI PRIZOR

sklopljena gvožđa vilica
streljački vod u pogledu
muk

zapamti ovaj prizor
ovo njegovo lice
ne nježnost
večeru
orgazmički ushit

ovu fotografiju izradi
stavi u skupocjen ram
time se pohvali
okiti radni sto

USTAJANJE

Sad se odmaram poslije tri uskrsnuća

jučer sam, naime, umrla. smrt je nastupila u 11:48 za jednim stolom na koji su mi poispadale sve riječi koje sam imala: ja, njihova samoproglasaena i umišljena gospodarica, gledala sam kako se razbijaju u one glupe komade, dovoljno velike da povjeruješ kako možeš zalijepiti stvari, a dovoljno male da znaš kako pomoći zapravo nema. konobar ih je pomeo na lopaticu, bez poslovične mrzovolje. možda je djelovao i suosjećajno.

ja sam, dakle, umirala, a preko puta mene se dešavala slična stvar. druga strana u sukobu umirala je drugim stilom, sasipajući se iznutra. napolju se spremao barem jedan rat, spajale su se dvije velike firme, gospođa na balkonu u zgradi preko puta je birkala uvehle cvjetove muškati.

vrijeme je bilo jesenje, blago, a svjetlo od one vrste koja se umiljava fotografima. dan je prijao čak i starijim osobama, meteopatama i hroničnim bolesnicima. nakon izvršenog umiranja pješke sam se uputila kući.

dosta rano te večeri, već negdje oko sedam sati, počelo se očekivati uskrsnuće. svjetina je polako postajala nestrpljiva. pritisci su stizali sa raznih strana. činilo se u jednom trenutku da moje ustajanje ima neke veze s njihovim životima. dala sam sebi malo vremena, očekujući da ću se i ovaj put podići rutinski. na moje veliko iznenađenje, staro dobro čudo je izostalo.

UŽASNA VIJEST

znam

(sad mi se čini da ću do kraja života nepogrešivo znati)

taj trenutak

(uspravan u sjećanju kao okomita oštra hrid):

klečim u kupatilu

jednom rukom brišem dvije

svijetlo žute kapi urina

sa bijele klozetske daske

drugom pridržavam na uhu

mobitel

a poznati glas mi saopštava

užasnu vijest

VJERA

minut prije planiranog vremena dolaska
putnici ustaju sa klupa na stajalištu
uredno se postrojavaju za ukrcavanje
iako gradskog autobusa
nema ni na pomolu

VOLJETI KUKAVICU

kukavicu treba voljeti nježno,
mnogo nježnije nego obične ptice

ona brzo prhne i začas za nešto
osumnjiči sopstvenu sjenu

krila ne širi mnogo da se ne udari
i velike visine nisu njena domaja

zahtjevna je to ljubav –
traži cijelog čovjeka

lijepo je voljeti kukavicu
njen strah te mami da je štitiš

najbolje je rasjeći vlastita prsa
i naseliti unutra plahog stvora

veseliće te pjevom
na svaki puni sat

opasnost je samo, kažu –
hoće izgurati domaćinovo srce

i na njegovo mjesto izleći
svoje krupno okruglo jaje

ŽAL ZA LJETOM

zbogom zbogom zbogom
preplanuli nožni prsti
toplo tamno dno leđa
čašo vina uz zalazak
i večero na balkonu
za koji se svake godine
otimamo sa gradskim pticama

zbogom ljetna haljino
kroz čiju se tanku tkaninu
svakog ljeta iznova
naša dva damara prepoznaju

zbogom zbogom rujna hercegovino

zbogom lepeze
limunade
tajne plaže
i onaj lijepi osjećaj da me znoj
cijelu očistio iznutra

zbogom zbogom
okivam se u jesenje bukagije
sunce pakujem u tegle
pa na prozor
lice izlažem prvoj studeni
i velim joj
dobrodošla!

Bilješka o autorici

Adisa Bašić rođena je 1979. u Sarajevu. Magistrirala je komparativnu književnost i bibliotekarstvo, kao i ljudska prava i demokraciju. Objavila je tri zbirke pjesama, *Havine rečenice* (1999.), *Trauma market* (2004.) i *Promotivni spot za moju domovinu* (2011.). Njena poezija uvrštena je u sve novije izbore bh. pjesništva.

Radi na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo Filozofskog fakulteta u Sarajevu, kao asistentica na predmetima *Poezija* i *Kreativno pisanje*. Godinama piše za bh. sedmičnik *Slobodna Bosna* u kojem ima i redovnu rubriku književne kritike.

Za zbirku *Promotivni spot za moju domovinu* dobila je međunarodnu nagradu *Literaris Bank Austria 2012*, a knjiga je prevedena na njemački jezik.

www.adisa-basic.eu

Sadržaj

APOKALIPSA	5
BREAKING NEWS.....	6
CIPELE.....	7
DOMAĆA.....	8
DRAGA SE DRAGOM HOĆE UMILITI	9
DVOJICA	11
EROS U KUĆNIM PAPUČAMA.....	12
FOR MEN	13
GOSPODINE, VI STE ATAVIZAM.....	14
GRUBOST	15
HASANAGINICA.....	16
ISPOČETKA	18
IZGOVOR.....	19
KAKO BOLI TVOJA ŠUTNJA	20
KIČ MEČ	21
KOMEMORACIJA.....	23
KOPANJE	25
LIFESTYLE	26
LJUBAVNI SASTANAK.....	27
LJUBAVNIKOVA LJEPOTA.....	28
MAĆEHA.....	29
MAJKE.....	30
MIRISNA LIVADA	32
MOJA PJESMA	33
MUZA	34
NAŠE ŽENE.....	35
NELAGODA.....	36
NEUSPJEH.....	37
NIJE TO BOGZNA KAKVO DRVO.....	38
NJEGOVA KNJIGA.....	39

O ČEMU RAZMIŠLJA	40
OPTIKA.....	42
OSIGURANJE NOA D.O.O.....	43
OTVORENO BOLOVANJE	44
PAKAO	45
PARALELNO	46
PORUKE.....	47
POTROŠAČKA GROZNICA.....	48
POZIV.....	49
PRAVA MIŠEVA.....	50
PSYCHO.....	51
PUSTI MUŽU ROGOVE.....	52
RASKID	53
RAZGOVOR O ZMIJAMA.....	54
SABAH SA MELEKOM.....	55
SAMOĆA.....	57
SARAJEVSKI ZOO SHOP	58
SCENA RASTANKA.....	59
SKIDAČI ZVIJEZDA.....	60
SPRIJEČENOST	61
STO ZA JEDNO.....	62
STRAH.....	63
SUPTILNA TRGOVINA.....	64
SUSRET.....	65
SVETAC ZAŠTITNIK USAMLJENIH ŽENA.....	66
TRN U OKU	68
TUŽALJKA ZA DVA SUNCA.....	69
U BUCHENWALDU	70
U ZEMLJI IZNOŠENIH STVARI	72
UJEDINJENJE.....	74
URAMLJENI PRIZOR.....	75
USTAJANJE.....	76

UŽASNA VIJEST.....	77
VJERA.....	78
VOLJETI KUKAVICU.....	79
ŽAL ZA LJETOM.....	80
BILJEŠKA O AUTORICI.....	83

Izdaje i štampa **DOBRA KNJIGA d.o.o.**
Put Famosa 38 - Sarajevo

Za izdavača i
štampanje **Izedin ŠIKALO**

www.dobraknjiga.ba

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

821.163.4(497.6)-1

BAŠIĆ, Adisa

Motel neznanih junaka : poezija / Adisa
Bašić.

- Sarajevo : Dobra knjiga, 2014. - 84 str. ; 21
cm. - (Biblioteka Dobra riječ)

Bilješka o autorici: str. 81.

ISBN 978-9958-27-202-8

COBISS.BH-ID 21505030
